

ओ एस डी ए वी पब्लिक स्कूल, कैथल
द्विचक्रीय परीक्षा (जुलाई, 2024)
कक्षा - सप्तमी
विषय - संस्कृत

SET-A

समय-1:20 घंटा

कुलांक -30

सामान्य निर्देश :- सभी प्रश्न अनिवार्य हैं।

प्रश्न सं	प्रश्नाः	अंकाः
1.	<p>अधोलिखितं गद्यांशं पठित्वा प्रश्नान् उत्तरत- वृक्षाः अस्माकं जीवनम् सन्ति। एते भूमेः उद्भवन्ति। एतेषां मूलानि पृथिव्यां दूरं दूरं ततानि भवन्ति। मूलानाम् उपरिष्ठात् वृक्षस्य प्रकाण्डः भवति। प्रकाण्डात् शाखाः उद्भवन्ति। शाखाभ्यः प्रशाखाः सम्भवन्ति। एतासु प्रशाखासु एवं पत्राणि पुष्पाणि फलानि च भवन्ति। I. एकपदेन उत्तरत-(i) वृक्षाणां मूलानि कुत्र दूरं दूरं ततानि भवन्ति? (ii) के अस्माकं जीवनम् सन्ति? II. पूर्णवाक्येन उत्तरत- (i) मूलानां उपरिष्ठात् कः भवति? (ii) शाखाभ्यः काः सम्भवन्ति? III. भाषिक कार्यम्- (i) एते भूमेः उद्भवन्ति। अत्र क्रियापदं किम् अस्ति? (क) एते (ख) भूमेः (ग) उद्भवन्ति (ii) एतासु प्रशाखासु एवं पत्राणि, पुष्पाणि फलानि च भवन्ति? अत्र 'प्रशाखासु' पदस्य विशेषणं किं अस्ति? (क) एव (ख) एतासु (ग) पत्राणि</p>	5
2.	<p>अ) वर्णविन्यासं कुरु:- 1. तदापि 2. बलवान् आ) वर्णसंयोजनं कुरु:- 1. भ् + ओ + ज् + अ + न् + अ + म् 2. प् + अ + श् + ऊ + न् + आ + म्</p>	2
3.	<p>रेखांकितपदमाधृत्य प्रश्ननिर्माणं कृत्वा पूर्णवाक्यानि लिखत - 1. प्रकाण्डात् शाखाः उद्भवन्ति। (कस्मात्, किम्, कुत्र) 2. सः पठने कुशलः न आसीत्। (काम्, कस्य, कस्मिन्) 3. गुहायाः स्वामी श्रुगालः आसीत्। (कस्मै, कः, कस्मात्)</p>	3
4.	<p>अर्थैः सह मेलनं कुरु : 1. वृक्षाः चतुरः 2. रसम् तरवः 3. विद्यालये जलम् 4. बुद्धिमान् पाठशालायाम्</p>	2
5.	<p>अधोलिखितस्य गद्यांशस्य हिन्दीं लिखत:- इतस्ततः भ्रमन् सः एकां गुहां अपश्यत्। सः अचिन्तयत् - अत्र अवश्यम् एव पशुः भविष्यति। अहं तं खादित्वा तृप्तः भविष्यामि। एवम् एषा गुहा अपि मम भविष्यति।</p>	2
6.	<p>अधोलिखितवाक्येषु प्रकृतिप्रत्ययान् संयोज्य विभज्य वा पूर्णवाक्यानि लिखत 1. सः उपवने (खल् + क्त्वा) गृहं आगच्छति। 2. त्वं विद्यालयं (पठ् + क्त्वा) खेलसि। 3. छात्रः जलं (आ + दा + ल्यप्) आगच्छति। 4. श्यामः ... (सम् + पठ् + ल्यप्) लिखति।</p>	4

7	<p>अधोलिखितेषु वाक्येषु कोष्ठके प्रदत्त संख्यां लिखित्वा पूर्णवाक्यानि लिखत-</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. अत्र (2) पिके स्तः। 2. तत्र (6) पुस्तकानि सन्ति। 3. जून मासे (30) दिनानि भवन्ति। 4. वृक्षे (4) आम्राणि सन्ति। 	4
8.	<p>उचितं क्रियारूपं चित्वा रिक्तस्थानानि पूरयित्वा वाक्यानि पुनः लिखत।</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. अहं दुग्धं । (पिबति, पिबसि पिबामि) 2. त्वं पाठं । (अपठः, अपठत, अपठम्) 3. ते विद्यालयं । (गच्छेत्, गच्छेताम्, गच्छेयुः) 4. वयं गुरून् । (नंस्यावः, नंस्यामः, नंस्यन्ति) 	4
9.	<p>(ख) उचितं शब्दरूपं चित्वा रिक्तस्थानानि पूरयित्वा पूर्णवाक्यानि लिखत :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. सिंहः अपश्यत्। (गुहा, गुहया, गुहाम्) 2. जनाः नमन्ति । (मुनिः, मुनयः, मुनिम्) 3. विद्यालयं गच्छसि। (अहम्, सः, त्वम्) 4. अत्र स्तः । (लता :, लते, लता) 	4

ओ एस डी ए वी पब्लिक स्कूल, कैथल
द्विचक्रीय परीक्षा (जुलाई, 2024)
कक्षा - सप्तमी
विषय - संस्कृत

SET-B

समय-1:20 घंटा

कुलांक -30

सामान्य निर्देश :- सभी प्रश्न अनिवार्य हैं।

प्रश्न सं	प्रश्नः	अंकाः
1.	<p>अधोलिखितं गद्यांशं पठित्वा प्रश्नान् उत्तरत-</p> <p>वृक्षाः अस्मान् इव भुक्त्वा पीत्वा च जीवन्ति। मूलानि वृक्षाणां पादाः भवन्ति। एते पादैः पिबन्ति अतएव पादपाः कथ्यन्ते। मूलानि भूमेः रसं गृहीत्वा अन्येभ्यः अवयवेभ्यः यच्छन्ति येन एते वृक्षाः फलन्ति। वृक्षाः मनुष्याः इव सुखानि दुःखानि च अनुभवन्ति।</p> <p>I. एकपदेन उत्तरत-(i) वृक्षाः कैः पिबन्ति ? (ii) मूलानि वृक्षाणां के भवन्ति ?</p> <p>II. पूर्णवाक्येन उत्तरत- (i) वृक्षाः कथं जीवन्ति ? (ii) वृक्षाः कथं अनुभवन्ति?</p> <p>III. भाषिक कार्यम्-</p> <p>(i) 'मूलानि वृक्षाणां पादाः भवन्ति। अत्र कर्तृपदं किम् अस्ति ? (क) पादाः (ख) 'मूलानि (ग) वृक्षाणाम्</p> <p>(ii) वृक्षाः अस्मान् इव जीवन्ति? अत्र अव्ययः पदः कः अस्ति? (क) अस्मान् (ख) जीवन्ति (ग) इव</p>	5
2.	<p>अ) वर्णविन्यासं कुरु:- 1. पशवः 2 मूलानि आ) वर्णसंयोजनं कुरु:- 1 अ + स् + म् + आ + न् 2. ग् + उ + ह् + आ + य् + आ :</p>	2
3.	<p>रेखांकितपदमाधृत्य प्रश्ननिर्माणं कृत्वा पूर्णवाक्यानि लिखत -</p> <p>1. बालः मार्गे कूपं अपश्यत्। (किम्, कम्, कुत्र) 2. श्रृगालः सत्यं ज्ञात्वा तत्क्षण एव अधावत्। (काम्, कस्य, किम्) 3. शाखाभ्यः प्रशाखाः सम्भवन्ति (काः, कः, के)</p>	3
4.	<p>उचितं शब्दरूपं चित्वा रिक्तस्थानानि पूरयित्वा पूर्णवाक्यानि लिखत :</p> <p>1. बालः मार्गे..... अपश्यत्। (कूपः, कूपेण, कूपम्) 2. रामस्य भजनं कुर्वन्ति। (मुनिः, मुनयः, मुनीन्) 3. विद्यालयं गच्छथ। (त्वां, त्वया, यूयम्) 4. सर्वाणि कार्याणि..... एव सिध्यन्ति। (मतिः, मतिम्, मत्या)</p>	4
5.	<p>उचितं क्रियारूपं चित्वा रिक्तस्थानानि पूरयित्वा वाक्यानि पुनः लिखत।</p> <p>1. बालः दुग्धं? (पिबति, पिबसि पिबामि) 2. त्वं पाठं। (अपठः, अपठत, अपठम्) 3. अहं विद्यालयं। (गच्छ, गच्छतम्, गच्छानि) 4. ते गुरून्। (नंस्यावः, नंस्यामः, नंस्यन्ति)</p>	4

6.	<p>अधोलिखितवाक्येषु प्रकृतिप्रत्ययान् संयोज्य विभज्य वा पूर्णवाक्यानि लिखत</p> <p>1..सः तत्र.....(गम्+क्त्वा) पठति। 2. त्वं जलं..... (पा+क्त्वा) खेलसि। 3. सः(सम् +पठ् +ल्यप्) परीक्षां यच्छति। 4. रामः... .. (प्र+हस्+ल्यप्) वदति।</p>	4
7	<p>अधोलिखितेषु वाक्येषु कोष्ठके प्रदत्त संख्यां लिखित्वा पूर्णवाक्यानि लिखत-</p> <p>1. अत्र (2) पुस्तके स्तः। 2. तत्र (18)पुस्तकानि सन्ति। 3. लीप वर्षे फरवरी मासे..... (29) दिनानि भवन्ति। 4. आम्रवृक्षे(47) आम्राणि सन्ति।</p>	4
8.	<p>अधोलिखितस्य गद्यांशस्य हिन्दीं लिखत:-</p> <p>सः बालः विचारमग्नः अभवत् ।सः अचिन्तयत् - यदि भूयो भूयः घटं स्थापनेन पाषाणशिलायां गर्तः अभवत् तदा किं पुनः पुनः पठनेन मम मतिः तीव्रा न भविष्यति? इति विचार्य सः विद्याभ्यासे संलग्नः अभवत् ।सः पुनः पुनः पाठान् अपठत् ।पुनः पुनः लेखनस्य अपि अभ्यासं अकरोत्।</p>	2
9.	<p>अर्थैः सह मेलनं कुरु :</p> <p>1. शृगालः लीनः 2. भूयो भूयः नीचैः 3. संलग्नः सियारः 4. अधः पुनः पुनः</p>	2

ओ एस डी ए वी पब्लिक स्कूल, कैथल

द्विचक्रिय परीक्षा (जुलाई, 2024)

SET - A

SET-

कक्षा : सातवीं

विषय : संस्कृतम्

अंकविभाजनम् उत्तरसंकेताश्च

निर्देशः-अस्मिन् उत्तरसंकेते लिखितेभ्यः उत्तरेभ्यः अन्यदपि उत्तरं भवितुम् शक्नोति।

प्रश्न संख्याः.	उत्तराणि	अंकाः
1	पठित गद्यांश- एकपदेन उत्तरत- 1.पृथिव्याम् 2.वृक्षाः पूर्णवाक्येन उत्तरत :-1. मूलानाम् उपरिष्ठात् वृक्षस्य प्रकाण्डः भवति। 2शाखाभ्यः प्रशाखा सम्भवन्ति। भाषिक कार्य :- 1.उद्भवन्ति 2.एतासु	½*2-1 1*2-2 1*2-2
2	वर्णविन्यासम्- 1.त् +अ +द् +आ +प्+ इ 2.ब् +अ +ल् +अ+ व् +आ+ न् वर्णसंयोजनम्:-1.भोजनम् 2.पशूनाम्	½*4-4
3	प्रश्ननिर्माणम्- 1. कस्मात् 2.कस्मिन् 3.कः	1*3=3
4	अर्थः सह मेलनम्- 1.तरवः 2. जलम् 3.चतुरः 4.पाठशालायाम्	1*4-4
5	हिंदी - इधर-उधर घूमते हुए उसने एक गुफा को देखा। वह सोचने लगा यहां अवश्य ही पशु होगा। मैं उसे खोकर संतुष्ट हो जाऊंगा। इस प्रकार यह गुफा भी मेरी हो जाएगी।	1*4-4
6	प्रत्यय- 1.खेलित्वा 2.पठित्वा 3. आदाय 4.सम्पठ्य	1*4=4
7.	संख्या - 1.द्वे 2. षट् 3 त्रिंशत् 4.चत्वारि	½*4=4
8	धातुरूपाणि-1.पिबामि 2.अपठः 3..गच्छेयुः 4. नंस्यामः	2
9	शब्दरूपाणि -1. गुहाम् 2. मुनिम् 3. त्वम् 4. लते .	½*4-2

ओ एस डी ए वी पब्लिक स्कूल कैथल

द्विचक्रिय परीक्षा (जुलाई, 2024)
SET -B
कक्षा : सातवी विषय : संस्कृतम्

SET-

अंकविभाजनम् उत्तसंकेताश्च
निर्देशः-अस्मिन् उत्तरसंकेते लिखितेभ्यः उत्तरेभ्यः अन्यदपि उत्तरं भवितुम् शक्नोति।

प्रश्न संख्याः.	उत्तराणि	अंकाः
1	पठित गद्यांश- एकपदेन उत्तरत- 1.पादैः 2.पादाः पूर्णवाक्येन उत्तरत :-1.वृक्षाः अस्मान् इव भुक्त्वा पीत्वा च जीवन्ति। 2.वृक्षाः मनुष्याः इव सुखानि दुःखानि च अनुभवन्ति। भाषिक कार्य :- 1.मूलानि 2.इव	½*2-1 1*2-2 1*2-2
2	वर्णविन्यासम्- 1.प् +अ+ श् +अ+ व् +अः 2.म् +ऊ+ ल् +आ +न् +ई वर्णसंयोजनम्:-1.अस्मान् 2.गुहायाः	½*4-4
3	प्रश्ननिर्माणम्- 1. कत्र 2.किम् 3.काः	1*3=3
4	शब्दरूपाणि - 1. कूपम् 2. मुनयः 3. यूयम् 4. मत्या	1*4-4
5	धातुरूपाणि- 1.पिबति 2.अपठः 3.गच्छानि 4. नंस्यन्ति	1*4-4
6	प्रत्यय- 1.गत्वा 2.पीत्वा 3. सम्पठ्य 4.प्रहस्य	1*4=4
7.	संख्या - 1.द्वे 2. अष्टादश 3.नवविंशतिः 4.सप्तचत्वारिंशत्	1*4=4
8	हिंदी - वह बालक विचारों में मग्न हो गया। वह सोचने लगा -यदि बार-बार घड़ा रखने से पत्थर की शिला पर गड़ढा बन गया है तब क्या बार-बार पढ़ने से मेरी बुद्धि तेज नहीं हो जाएगी? यह	2

	सोचकर वह विद्या के अभ्यास में लीन हो गया। वह बार-बार पाठ को पढ़ने लगा। बार-बार लिखने का भी अभ्यास करने लगा।	
9	अर्थ: सह मेलनम्- 1. सियारः 2. पुनः पुनः 3. लीनः 4. नीचैः ¹	1/2*4-2